

Inhoud

Deel 1

1 Parkeerbeleid	9
1.1 Duurzaam parkeerbeleid	9
1.2 Evolutie parkeerbeleid	10
2 Beleidskader	12
2.1 Beleidsactoren	12
2.1.1 Lokale overheid	12
2.1.2 Provinciale overheid	13
2.1.3 Vlaamse overheid	13
2.1.4 Federale overheid	13
2.1.5 Vervoersmaatschappijen	13
2.2 Parkeerbeleid als onderdeel van mobiliteitsbeleid	14
2.2.1 Mobiliteitsplan Vlaanderen	14
2.2.2 Convenantenbeleid	15
2.3 Parkeerbeleid in samenhang met het ruimtelijk beleid	16
2.3.1 Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen	16
2.3.2 Ruimtelijke uitvoeringsplannen	17
2.3.3 Stedenbouwkundige verordeningen	18
3 Juridisch kader	19
3.1 Verkeersreglement - wegcode	19
3.2 Financiële regelgeving	19
3.3 Gemeentedecreet	20

Deel 2

1 Geïntegreerd en duurzaam parkeerbeleid	7
1.1 Uitgangspunten voor een geïntegreerd parkeerbeleid	7
1.2 Uitgangspunten voor een duurzaam parkeerbeleid	8
2 Visievorming, probleemdefiniëring en parkeeropgave	10
2.1 Visievorming	10
2.2 Het definiëren van de parkeeropgave	11
3 Betrokkenheid actoren	13
3.1 Algemeen	13
3.2 Omgaan met verschillende belangen	13
3.3 De Gemeentelijke Begeleidingscommissie (GBC) als regisseur voor het parkeerbeleidsplan	14
3.4 Draagvlak verwerven: forceren, overtuigen, compromissen of win-win	15
3.5 Communicatie over de implementatie van parkeermaatregelen	16

Deel 3

1 De vijf fasen van het gemeentelijke parkeerbeleidsplan	7
1.1 Fase 1: Oriëntatiefase: waarom en waar naar toe?	8
1.2 Fase 2: Analyse en synthese	10
1.3 Fase 3: Opstellen van parkeerbeleidsplan: de politieke keuzes	12
1.4 Fase 4: Uitvoering	16
1.5 Fase 5: Evaluatie en monitoring	16
2 Een inhoudstafel voor een duurzaam parkeerbeleidsplan	18
3 Ontwikkelingsniveaus (duurzaam) parkeerbeleid	19

Deel 4

1 Het vaststellen van de parkeerbehoefte in 3 stappen	9
1.1 Inleiding: wat is parkeerbehoefte en wat kan je er mee?	9
1.2 Stap 1: het vaststellen van de startbehoefte	10
1.2.1 Van verkeersgeneratie naar parkeerbehoefte	10
1.2.2 Gebruik van lokale parkeernormen bij nieuwbouw	12
1.2.3 Eigen onderzoek als startpunt voor bestaande situaties	14
1.2.4 Het gebruik van parkeerkencijfers	15
1.2.5 Lokale normen en eigen onderzoek gedifferentieerd toegepast	16
1.3 Stap 2: toepassen van mogelijkheden voor optimaal gebruik	17
1.3.1 Aanwezigheidscijfers	17
1.3.2 Dubbelgebruik en compartimenten	20
1.3.3 Reguleren van de parkeerbehoefte	21
1.4 Stap 3: vaststellen van de reële parkeerbehoefte	21
2 De uitvoering van parkeeronderzoek	23
2.1 Waarom: parkeeronderzoek voor verschillende toepassingen	23
2.2 Wat: verschillende types parkeeronderzoek	24
2.2.1 Het aanbod aan parkeerplaatsen - capaciteitsonderzoek	25
2.2.2 Het gebruik van parkeerplaatsen: bezettingsgraad	26
2.2.3 Het gebruik van parkeerplaatsen: duurmetingen (turn-over)	28
2.2.4 Het gebruik van parkeerplaatsen (types gebruikers)	30
2.2.5 Onderzoek ten behoeve van de exploitatie van parkeerplaatsen (financieel)	31
2.2.6 Speciale types parkeeronderzoek	31
2.3 Hoe: organisatie en financiering	32
2.3.1 De gemeente als opdrachtgever	32
2.3.2 De kosten van parkeeronderzoek	33
2.3.3 Een structurele benadering van metingen: het parkeerprotocol	33

Deel 5

1	Maatregelen met betrekking tot capaciteit en locatie	9
1.1	Inleiding	9
1.2	Capaciteitsmaatregelen in praktijk	10
1.2.1	Capaciteitsmaatregelen in nieuwe woonwijken	10
1.2.2	Capaciteitsmaatregelen bij het herinrichten van bestaande woonwijken	11
1.2.3	Nieuwe werklocaties en te ontwikkelen gemengde gebieden	11
1.3	Parkeerluwe en parkeervrije straten en pleinen	11
1.4	Parkeren op afstand: randparkings, Park & Ride-parkings en Park & Cycle-parkings	12
2	Maatregelen met betrekking tot parkeerregulering	19
2.1	Inleiding	19
2.2	Maatregelen die het parkeren beperken in de tijd	19
2.3	Betalend parkeren	23
2.4	Maatregelen voor specifieke doelgroepen	30
2.4.1	Regulering en doelgroepen	30
2.4.2	Gemeentelijke parkeerkaarten (bewonerskaart, parkeerkaart voor autodelen, parkeerkaart voor doelgroepen)	31
2.4.3	Buurtparkings	35
2.4.4	Parkeren voor mensen met een handicap	35
2.4.5	Parkeren voor taxi's	37
2.5	Maatregelen in verband met het gebruik van garages (privé en openbaar)	39
3	Maatregelen met betrekking tot communicatie	41
3.1	Communicatie over de bereikbaarheid van het gebied	41
3.2	Parkeergeleiding	42
3.3	Communicatie gericht op dienstverlening (klanten)	43

4 Parkeren in specifieke situaties	45
4.1 Parkeren in zones rond scholen	45
4.2 Parkeren bij evenementen	47
4.3 Parkeren in woongebieden	48
4.4 Parkeren door bewoners van tweede verblijven	49
4.5 Parkeren in winkelstraten	49
4.6 Parkeren in stationsomgevingen	49
4.7 Parkeren bij ziekenhuizen	50
4.8 Parkeerplaatsen voor motorfietsen	51
4.9 Parkeren van vrachtauto's en laden/lossen	52
4.10 Parkeren voor autocars	53
4.11 Fietsparkeren	54
5 Combinaties en samenhang van maatregelen	56
5.1 Afstemming in de ruimte	56
5.2 Afstemming in de tijd	57
5.3 Parkeerconcepten: ruimtelijke configuraties van parkeermaatregelen	58
5.3.1 Minder autoverkeer door wijziging van verplaatsingspatronen	58
5.3.2 Weren van overtollig autoverkeer uit binnensteden en woonwijken door het opvangen van autoverkeer aan de rand van steden en gemeentekernen	59
5.3.3 Verkeersluw stadshart. Concepten routegeleiding naar randparkings	60
5.3.4 Parkeerconcepten voor kleinere gemeentekernen	54

Deel 6

1 Inleiding	7
1.1 De rol van beheer en exploitatie voor het parkeerbeleid	7
1.2 Definities	8
2 De regie in eigen handen	8
2.1 Inleiding	8
2.2 Zelf uitvoeren of uitbesteden	9
2.2.1 Basismodellen voor de organisatie van parkeerbeheer	9
2.2.2 Uitbesteden of zelf uitvoeren vanuit de organisatie bekeken	10
2.2.3 Gemeentelijke invloed op afstand, over EVA's en IVA's	11
3 Exploitatie	12
3.1 Inleiding	12
3.2 Inkomsten en uitgaven voor parkeren	13
3.2.1 Geldstromen	14
3.2.2 Parkeersaldo	15
3.3 Parkeergarages nader bekeken	16
3.3.1 De inkomsten	16
3.3.2 De kosten	18
3.4 Straatparkeren nader bekeken	19
3.4.1 Inkomsten uit straatparkeren	19
3.4.2 Kosten van straatparkeren	20
3.5 Exploitatie: uitbesteden of niet?	22
4 Beheer	24
4.1 Inleiding	24
4.2 De beheerorganisatie	24
4.2.1 Takenpakket	24
4.2.2 Openbare weg en garages	25

4.2.3 Organisatie en formatie	27
4.3 Handhaving	29
4.3.1 Psychologie van het betaalgedrag	29
4.3.2 Handhavingstechnieken	30
4.3.3 Sanctiemogelijkheden	31

Deel 7

1 Ontwerprichtlijnen voor verschillende soorten parkeerplaatsen	4
1.1 Inleiding - kwaliteitscriteria	4
1.2 Straatparkeren	5
1.3 Parkeren op parkeerterreinen	17
1.4 Parkeren op pleinen	27
1.5 Parkeren in garages	28
1.6 Park&Ride	37
1.7 Carpoolparkings	39
2 Ontwerprichtlijnen met betrekking tot doelgroepen	41
2.1 Parkeren voor personen met een handicap	41
2.2 Parkeren van vrachtauto's	45
2.3 Busparkeren	49
2.4 Voetpaduitstulping aan haltes voor openbaar vervoer versus parkeren	51
2.5 Inrichting van taxistandplaatsen	52
2.6 Parkeerplaatsen voor autodelen	53
3 Ontwerprichtlijnen voor fietsparkeren	54
3.1 Fietsenstallingen versus parkeerstroken op het openbaar domein	54
3.2 Autonome bewaakte fietsenstallingen of als onderdeel van een parkeergarage?	55
3.3 Gratis of betalend ?	57
4 Ontwerprichtlijnen voor motorfietsparkeren	58
5 Nieuwe technieken (de hardware)	61
5.1 Overzicht en mogelijkheden voor informatie	61
5.2 Straatparkeren	62
5.3 Garagesystemen	64
5.4 Informatievoorzieningen en geleiding	67

Bibliografie

Bijlagen

BIJLAGE 1: Begrippenkader	3
BIJLAGE 2: Parkeerkcijfers	7
1 Parkeernormen	9
1.1 Keuze voor een krappe of ruime norm ?	9
1.2 Keuze voor een minimumnorm of een maximumnorm ?	10
2 Parkeerkcijfers, een (laatste) hulpmiddel voor het bepalen van parkeernormen en parkeerbehoefte	12
2.1 Hiërarchie in het bepalen van een parkeernorm of parkeerbehoefte	12
2.2 Parkeerkcijfers als laatste hulpmiddel	12
2.3 Bereikbaarheidsprofiel van de locatie	13
2.4 Specifieke eigenschappen van de functie/locatie	15
2.5 Mobiliteitskenmerken van de gebruikers en/of bezoekers	15
3 Parkeerkcijfers voor Vlaanderen	19
3.1 Parkeerkcijfer wonen	19
3.2 Parkeerkcijfer voor kantoren, bedrijven, scholen, winkels	21
BIJLAGE 3: Voorbeeld Van Exploitatieberekening	22